

สรุปสาระสำคัญด้านวิชาการในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓
ภายใต้แนวคิด “Moral Touchable : คุณธรรมสัมผัสได้ สังคมไทยเป็นสุขอย่างยั่งยืน”
วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ - วันศุกร์ที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๖
ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม ถนนเทียมร่วมมิตร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับ กระทรวงวัฒนธรรม และองค์กรภาคีเครือข่ายภาคส่วนต่างๆ จำนวน ๔๘ องค์กร จัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓ ภายใต้แนวคิด “Moral Touchable : คุณธรรมสัมผัสได้ สังคมไทยเป็นสุขอย่างยั่งยืน” เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม-๑ กันยายน ๒๕๖๖ ในรูปแบบไฮบริด ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม โดยมีสรุปผลการจัดกิจกรรมสำคัญในงาน ดังนี้

๑. พิธีเปิดและเวทีเชิงนโยบาย โดยรองศาสตราจารย์สุรียเดช หรีปาศี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม รายงานวัตถุประสงค์การจัดงาน พร้อมนำเสนอรายงานสถานการณ์ดัชนีชี้วัดคุณธรรมของสังคมไทย ปี ๒๕๖๖ ภายใต้คุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตสาธารณะ และกตัญญู” ทุนชีวิต และระบบเครดิตทางสังคม และได้รับเกียรติจากคุณหญิงปัทมา ลีสวัสดิ์ตระกูล ประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม เป็นประธานเปิดงาน พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี ปาฐกถาพิเศษ “คุณธรรม..กับการพัฒนาสังคมไทยที่ยั่งยืน” โดยมีคณะกรรมการศูนย์คุณธรรม ผู้บริหารกระทรวงวัฒนธรรม และผู้แทนภาคีเครือข่ายสมัชชาคุณธรรม เข้าร่วมงานในสถานที่จริง จำนวน ๑,๙๑๑ คน และเข้าร่วมงานผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom Meeting มีผู้เข้าถึงการถ่ายทอดสด Facebook Live ของศูนย์คุณธรรม จำนวนกว่า ๓๕,๐๐๐ คน

๒. เวทีแลกเปลี่ยนความเห็นห้องย่อยของ ๖ กลุ่มเครือข่ายทางสังคม และเครือข่ายความร่วมมือนานาชาติ ๑ ห้อง ในพื้นที่จริงและผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom Meeting ตลาดงานการถ่ายทอดสด Facebook Live ผ่าน ๖ เพจ ที่เป็นช่องทางของศูนย์คุณธรรม ได้แก่

(๑) เครือข่ายภาครัฐ เวทีระดมความคิดเห็นแนวทางการแปลงแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) สู่การปฏิบัติ โดยทบพวกทลไกคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด และระดับกระทรวง โดยมีผู้เข้าร่วมจากหน่วยงานและกลไกคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด ๗๗ จังหวัด และ ๒๐ กระทรวง มีการนำเสนอ ผลสำเร็จ ๑ ปี และทิศทางเชิงนโยบาย เครื่องมือสำคัญ และแนวทางการประเมินติดตามตัวชี้วัด การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ การเสวนาถอดรหัสแนวทางการสำเร็จการแปลงนโยบายสู่การขับเคลื่อนคุณธรรม จากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และผู้แทนจังหวัดคุณธรรมที่ประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรม จำนวน ๒ จังหวัด

(๒) เครือข่ายภาคธุรกิจ เวทีรวมพลังภาคีเครือข่าย Moral @ Happy Organization Network นำเสนอก้าวอย่างที่มีมุ่งมั่นของ “องค์กรสุขภาวะคุณธรรมภาคเอกชน” นำเสนอโมเดลการสร้างระบบ Moral credit เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสุขภาวะในองค์กร โมเดลสุขภาวะคุณธรรมด้วยปรัชญาการบริหารสามสมบูรณสร้างสมดุลที่ยั่งยืน โมเดลการสร้างองค์กรสุข+ดี อย่างมีพลัง สร้างสังคมเป็นสุขที่ยั่งยืน พิธีประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายองค์กรสุขภาวะคุณธรรม และพิธีมอบป้ายแหล่งเรียนรู้องค์กรสุขภาวะคุณธรรม และรับเกียรติบัตรประกวดสื่อส่งเสริมสุขภาวะคุณธรรม

(๓) **เครือข่ายองค์กรศาสนา** ระดมความเห็น หัวข้อ “มิติใหม่ศาสนา...กับคุณธรรมที่สัมผัสได้” จากผู้แทน ๕ ศาสนา และการกล่าวสุนทรพจน์ของตัวแทนเยาวชน ๕ ศาสนา ประเด็น “ความดีที่ฉันทำ กับคุณธรรมที่จับต้องได้” การมอบเกียรติบัตรให้กับเยาวชน ๕ ศาสนาในการกล่าวสุนทรพจน์ และระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายผ่านฐานกิจกรรม สถานีความรู้ ๕ ฐาน

(๔) **เครือข่ายการศึกษา** เด็กและเยาวชน ระดมความเห็นหัวข้อ การศึกษาเพื่อเด็กและเยาวชนไทย “คุณธรรมสัมผัสได้” มีการนำเสนอมุมมองต่อมัลติเวิร์สคุณธรรม ของ Alpha Generation บรรยายพิเศษ หัวข้อ “การจัดการศึกษาแห่งความสุข” พิธีลงนาม (MOU) ระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา ๑๓ แห่ง สถาบันไคซ์ไทยและศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และพิธีมอบเกียรติบัตรแก่เครือข่ายการศึกษาและองค์กรหน่วยงานส่งเสริมคุณธรรม

(๕) **เครือข่ายสื่อมวลชน** ระดมความเห็นหัวข้อ “ธุรกิจ...กับจรรยาบรรณสื่อ” เป็นการนำเสนอมุมมองของผู้แทนองค์กรสื่อแขนงต่างๆ และระดมความเห็นเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสื่อ และแนวทางการทำงานร่วมกันขององค์กรเครือข่ายสื่อในระยะต่อไป

(๖) **เครือข่ายภาคประชาสังคม ชุมชน ครอบครัว** ระดมความเห็นหัวข้อ “ชุมชนเข้มแข็งเป็นสุข” มีการนำเสนอแลกเปลี่ยนข้อมูลจากผู้ปฏิบัติจริงในพื้นที่ เรื่องการสร้างระบบพี่เลี้ยงชุมชน เพื่อครอบครัวเป็นสุขด้วยพลังบวก การพัฒนาทุนความดีของชุมชน เพื่อการต่อยอดมูลค่าทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม การสร้างระบบแรงจูงใจในการทำความดี (Moral credit) ในชุมชน พร้อมทั้งการร่วมกันประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายภาคประชาสังคม ชุมชนและครอบครัว

(๗) **เวทีแลกเปลี่ยนประชามณานาชาติด้านการพัฒนาคุณธรรม “เยาวชนอาสา น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่ความร่วมมืออาเซียน”** ผู้เข้าร่วมจากผู้แทนหน่วยงาน เด็กและเยาวชนจาก ๖ ประเทศ

๓. งานแสดงผลสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรม “ตลาดนัดคุณธรรม” ขององค์กรเครือข่ายทางสังคม ๖ เครือข่าย ๔๐ บูธ บูธนิทรรศการองค์ความรู้กลาง ๑๐ บูธ และนิทรรศการนิทรรศการ Hall of fame สื่อ บุคคล องค์กรและชุมชนต้นแบบที่ได้รับรางวัลกว่า ๑๖๙ บุคคล/ผลงาน

๔. การพูดคุยสร้างแรงบันดาลใจในการทำ ความดี Moral Talk ของศิลปิน นักแสดง โดย “อู๋ บุดดาเบลส” : นักร้องศิลปินสายธรรม นักจัดรายการให้ความรู้ และสร้างแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิต “แพท พาวเวอร์แพท” ศิลปินนักร้องที่ก้าวข้ามอดีตที่ผิดพลาดสู่โอกาสการเป็นจิตอาสาตอบแทนสังคม รวม ๒ คน

๕. นำเสนอนวัตกรรมการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม (Moral Move) โดย ทีม Mentor และผู้ชนะการแข่งขัน Moral Hackathon ๒๐๒๓ จำนวน ๔ ทีม

๖. พิธีมอบรางวัลคุณธรรมอวอร์ด ปี ๒๕๖๕ ประเภทสื่อ ๙ สาขา จำนวน ๔๓ รางวัล ประเภทบุคคล จำนวน ๘๘ บุคคล ประเภทชุมชนและองค์กรคุณธรรม จำนวน ๓๙ แห่ง และนิทรรศการ Hall of fame สื่อ บุคคล องค์กรและชุมชนต้นแบบที่ได้รับรางวัลกว่า ๑๖๙ บุคคล/ผลงาน โดยมีคุณหญิงปัทมา ลีสวัสดิ์ตระกูล ประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม เป็นผู้มอบรางวัล และกล่าวแสดงความยินดีกับผู้ได้รับรางวัล

๗. การประกาศเจตนารมณ์ของภาคีเครือข่ายสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ๖ เครือข่าย พร้อมข้อเสนอเชิงนโยบายต่อกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยมี ยุพา ทวีวัฒนะกิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ซึ่งได้รับมอบหมายจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นผู้แทนรับมอบข้อเสนอ เพื่อส่งต่อไป
คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติต่อไป โดยมีสาระสำคัญ จำนวน ๖ เรื่องสำคัญ ดังนี้

(๑) เราจะเฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์คุณธรรมอย่างใกล้ชิด เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาด้าน
คุณธรรมของสังคมไทย โดยขอให้รัฐบาลสนับสนุน และจัดให้มีการรายงานสถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทยเป็น
รายจังหวัด ด้วยเครื่องมือดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิต ให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของคนไทยที่
สะท้อนการมีคุณธรรมในแต่ละพื้นที่ของประเทศต่อไป

(๒) เราจะร่วมกันค้นหา ต่อยอดทุนความดีในระดับพื้นที่ชุมชนท้องถิ่น โดยการเพิ่มความร่วมมือ
กับองค์กรทางศาสนาที่น่าหลักธรรมมาสู่การดำเนินชีวิตได้จริง การจัดทำแผนที่ความดี แผนที่คนดี ตามภารกิจของ
เครือข่าย เพื่อต่อยอดในการพัฒนาคน และเศรษฐกิจให้แพร่หลาย รวมถึงเฝ้าระวัง ให้คำปรึกษาและเสริมสร้าง
โอกาสทุนชีวิตให้กับเด็กเยาวชนและครอบครัว โดยขอให้ภาครัฐสนับสนุนการยกระดับเครือข่ายพี่เลี้ยงครอบครัว
และที่เลี้ยงชุมชนให้เป็นพลังสำคัญในการพัฒนา

(๓) เราจะสนับสนุนให้เกิดการขยายเครือข่ายการประยุกต์กระบวนการโค้ชเพื่อส่งเสริมโรงเรียน
คุณธรรม เปลี่ยนครูสอน สู่ครูโค้ชโครงการคุณธรรม ที่ทำด้วยใจ และความสุขของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง โดยขอให้
ภาครัฐ กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด /หน่วยงาน สนับสนุนทรัพยากรให้แก่การขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม
การพัฒนาครูโค้ชโครงการคุณธรรม และสนับสนุนโอกาสความก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพของบุคลากรด้าน
การศึกษาที่มีสมรรถนะด้านคุณธรรมของบุคลากร

(๔) เราจะมุ่งมั่นพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม ตามบริบทขององค์กร และพื้นที่ พัฒนาระบบและ
กลไกเครดิตความดีให้เหมาะสม กับบริบทขององค์กรและชุมชน ด้วยการยกย่องเชิดชู และสนับสนุนการทำความดี
ในทุกรูปแบบ เพิ่มโอกาสให้ผู้มีการเปลี่ยนแปลง ด้านคุณธรรม ได้รับการชื่นชม ยกย่องและดำรงตำแหน่งสำคัญ
เพื่อให้คนดีมีพื้นที่ขึ้นและความดีมีพื้นที่ทางสังคม โดยขอให้รัฐบาลมีการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างระบบ
เครดิตทางสังคมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

(๕) เราจะร่วมกันสื่อสารความดีให้เพิ่มขึ้นด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม โดยขอให้สื่อมวลชน ผลิต
เนื้อหาข่าวที่เน้นเชิงคุณภาพมากกว่าความเร็วในการนำเสนอ เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริโภครู้เท่าทันสื่อ เพิ่มจำนวนของ
สื่อด้านคุณธรรมเพื่อบอกเล่าเรื่องราวความดีให้เพิ่มมากขึ้น พัฒนานักสื่อสารคุณธรรมให้แพร่หลาย และขอให้
สถาบันการศึกษา สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมเข้าไปในทุกสาขาวิชา หรือในระหว่างการสอนในมหาวิทยาลัย

(๖) เราจะร่วมกันผลักดันการส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่ให้เป็นวาระของจังหวัด โดยขอให้รัฐบาล
ส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันให้เป็นนโยบาย สำคัญของกระทรวงมหาดไทย ผ่านกลไกการดำเนินงานระดับ
จังหวัด ด้วยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และสนับสนุนให้เกิดการจัดตั้งกลไกกลางหรือศูนย์ประสานงาน
เครือข่ายคุณธรรมระดับจังหวัด ให้เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงและบริหารจัดการเครือข่ายคุณธรรมอย่างเป็น
เอกภาพ มีบทบาทในการสร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเป็นกลไกเสริมพลังเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม
ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ที่
เชื่อมโยงกับกลไกสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ และกลไกระดับชาติด้านการส่งเสริมคุณธรรม (ประกาศ ณ วันที่ ๑
กันยายน ๒๕๖๖ ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม)